

Thematische position paper

Gezondheid & welzijn

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Managementsamenvatting	4
3. Gezondheid en welzijn als een focusthema	5
4. Verbanden met andere focusthema's	7
5. Risico's en effecten binnen onze portefeuille	8
6. Onze aanpak	13
7. Doelstellingen	18
8. Monitoring en rapportage	19
9. Gerelateerde documenten	20

1. Inleiding

Deze position paper maakt deel uit van een reeks van vier position papers, die elk een van de vier thema's belichten die a.s.r. vermogensbeheer heeft gekozen om zich op te concentreren binnen haar duurzaamheidsstrategie en haar verantwoord beleggingsbeleid. Deze vier focusthema's zijn:

- ✓ Klimaatverandering en de Energietransitie
- ✓ Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen
- ✓ Gezondheid en Welzijn
- ✓ Mensenrechten

In elke position paper beschrijven we het belang en de relevantie van het focusthema voor onze beleggingsportefeuilles en onze aanpak van het thema, samen met onze drie beleidsdoelstellingen: het verminderen van schade, het stimuleren van verandering en het creëren van positieve impact. Tot slot beschrijven we de doelen die we onszelf hebben gesteld en de manier waarop we onze prestaties met betrekking tot het focusthema rapporteren en monitoren.

a.s.r. vermogensbeheer

a.s.r. vermogensbeheer is een volle dochteronderneming van ASR Nederland N.V. (a.s.r.) en is gespecialiseerd in het beheren van beleggingsfondsen en het verlenen van beleggingsdiensten aan klanten van a.s.r. en externe klanten. De beleggingsdiensten van a.s.r. vermogensbeheer omvatten:

- ✓ Collectief vermogensbeheer: We beheren een scala aan beleggingsfondsen die voldoen aan de behoeften van verschillende groepen klanten
- ✓ Individueel vermogensbeheer: We bieden vermogensbeheerdiensten die zijn toegesneden op de vereisten die zijn vastgelegd in beleggingsmandaten die individuele klanten ons geven
- ✓ Orderverwerking: We verzorgen de ontvangst en verzending van orders namens klanten

2. Managementsamenvatting

In hoofdstuk 3 van deze position paper beschrijven we het belang en de relevantie van het focusthema 'gezondheid en welzijn' voor onze beleggingsportefeuilles. In hoofdstuk 4 beschrijven we ook de overlap en verbanden met andere focusthema's.

In hoofdstuk 5 beschrijven we hoe een slechte gezondheid en welzijn beleggers en veel van de bedrijven in beleggingsportefeuilles blootstelt aan een verhoogd en te voorkomen financieel risico. Als onderdeel van a.s.r., een verzekeraar die ook zorgverzekeringen aanbiedt, worden wij zelf ook rechtstreeks blootgesteld aan financiële risico's in verband met stijgende zorgkosten. We beschouwen een slechte gezondheid ook als een systeemrisico voor de economie en het financiële systeem en daarom hebben we dit thema gekozen als een van de focusgebieden in ons werk.

Bedrijven kunnen de gezondheid en het welzijn op verschillende manieren beïnvloeden. In onze aanpak van gezondheid en welzijn, beschreven in hoofdstuk 6, focussen we op de impact van bedrijven via de goederen of diensten die ze produceren en/of verkopen. We gebruiken uitsluitingen om te voorkomen dat geld van onze klanten wordt geïnvesteerd in activiteiten die de gezondheid en het welzijn van mensen ernstige en herhaaldelijke schade berokkenen. Dit betekent dat we niet investeren in bedrijven die tabaksproducten produceren en distribueren, en dat we niet investeren in bedrijven die actief zijn in de gokindustrie.

Om onze benadering van active ownership verder aan te scherpen, hebben we een prioriteringsproces uitgevoerd, dat geresulteerd heeft in twee sectoren en twee kwesties waarop we ons concentreren:

- ✓ Voedings- en drankensector (waaronder basisconsumptiegoederen, detailhandel en de 'out-of-home'-sector): gezonde en voedzame voeding
- ✓ Farmaceutische bedrijven: toegang tot geneesmiddelen en vaccins

Impactinvesteren is een andere manier waarop we onze gezondheids- en welzijnsambities waarmaken en wordt beschreven in paragraaf 6.3 van deze position paper. We hebben twee algemene doelstellingen voor impactinvesteren in gezondheid en welzijn: ten eerste om bij te dragen tot de preventie van gezondheids- en welzijnsgerelateerde problemen, en ten tweede om de toegang tot hoogwaardige, betaalbare en duurzame gezondheidszorg te verbeteren. In beide doelstellingen zoeken we naar investeringen die vooral gericht zijn op kwetsbare en/of kansarme mensen.

Tot slot beschrijven we in hoofdstuk 7 de doelen die we onszelf hebben gesteld en in hoofdstuk 8 de manier waarop we onze prestaties op het gebied van gezondheid en welzijn rapporteren en monitoren.

3. Gezondheid en welzijn als een focusthema

Een goede gezondheid stelt mensen in staat om een zelfstandig en bevredigend leven te leiden en is van cruciaal belang voor een welvarende samenleving. Het leven van veel mensen wordt echter beperkt door een slechte gezondheid als gevolg van vermijdbare risicofactoren zoals ongezonde voeding, een ongezonde levensstijl en ongezonde werkplekken of huisvesting. Het tempo van de verbeteringen in de gezondheid die we vanaf de jaren 50 van de vorige eeuw hebben gezien, is de afgelopen jaren vertraagd. In sommige delen van de wereld nemen de gezondheid en het welzijn zelfs af. In combinatie met een vergrijzende bevolking veroorzaakt dit ernstige maatschappelijke problemen, zoals stijgende kosten voor gezondheidszorgsystemen, die ook een impact hebben op de economie en het financiële systeem.

Net als rijkdom is gezondheid ongelijk verdeeld in onze samenleving. De helft van de wereldbevolking heeft geen toegang tot essentiële gezondheidsdiensten. Wereldwijd besteden meer dan 930 miljoen mensen meer dan 10% van hun budget aan gezondheidszorg, en zo'n 100 miljoen mensen komen jaarlijks onder de armoedegrens terecht door deze uitgaven¹. De toegang tot gezondheidszorg, met inbegrip van geneesmiddelen en vaccins, is ongelijk verdeeld, niet alleen wereldwijd, maar ook op nationaal niveau.

kunnen leven en toegang zou moeten hebben tot betaalbare en hoogwaardige gezondheidszorg.

Het thema gezondheid en welzijn omvat vele onderwerpen. Deze variëren van gezondheidskwesties in de gemeenschap, zoals luchtvervuiling en chemicaliën, tot gezondheidskwesties voor werknemers, zoals een gezond evenwicht tussen werk en privé en veilige werkplekken. Het omvat ook problemen met de gezondheid van de consument, zoals ongezond voedsel en een zittende levensstijl en verslavingsproblemen zoals gokken. Uit deze brede waaier aan onderwerpen hebben we een selectie gemaakt van deelonderwerpen waar we ons in onze aanpak op concentreren (zie paragraaf 5 en 6 voor een gedetailleerde beschrijving).

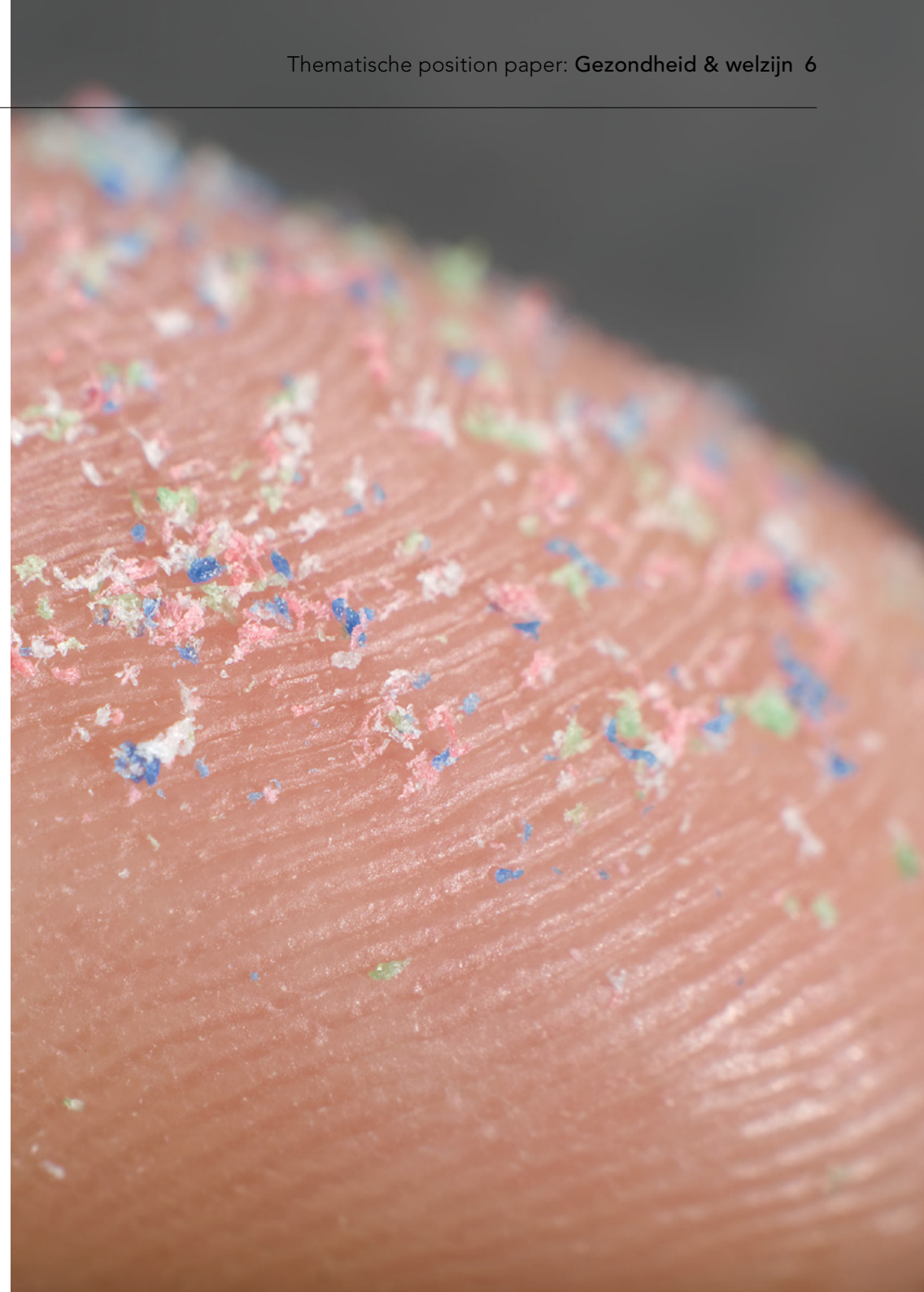
Bij a.s.r. vermogensbeheer vinden wij dat iedereen gezond zou moeten

¹ Bron: Tracking Universal Health Coverage: Global Monitoring Report, WHO and World Bank.

Een opkomend gezondheidsprobleem: microplastics

Microplastics komen in ons lichaam terecht via het water dat we drinken, het voedsel dat we eten en de lucht die we inademen. Er zijn microplastics gevonden in menselijk bloed, longen, placenta's en hersenen. Er is weinig bekend over hoe microplastics ons lichaam beïnvloeden. Zo is het nog onduidelijk of microplasticdeeltjes zich een leven lang blijven opstapelen in het menselijk lichaam. Ook weten we niet in welke organen microplastics het meest waarschijnlijk terechtkomen, of wat de impact is van stoffen die worden toegevoegd aan of zich hechten aan plastics. Tot nu toe onderzochten onderzoekers vooral hoe microplastics menselijke cellen beïnvloeden. De invloed van deze effecten op lange termijn op de menselijke gezondheid is nog niet duidelijk (bron: RIVM).

In 2024 is a.s.r. vermogensbeheer samen met de Plastic Soup Foundation en EarthAction een proefproject gestart om gezamenlijk een methodiek te ontwikkelen voor het beoordelen van de 'plasticvoetafdruk' van een beleggingsportefeuille. Binnen deze pilot hebben we gekeken naar zowel de milieu- als de gezondheidsimpact van plasticvervuiling. Hiervoor werd een gezondheidseffectindicator ontwikkeld. Deze gezondheidsimpactfactor geeft aan welke bedrijven het potentieel ernstigste negatieve effect hebben op de gezondheid van de consument tijdens het gebruik van het product. De factor is momenteel gebaseerd op deskundig oordeel en op informatie op sectorniveau. Daardoor geven de bevindingen wel een eerste inzicht in welke sectoren de zwaarste impact hebben op de gezondheid van de consument vanwege microplastics, maar zijn ze nog niet specifiek genoeg om rekening mee te houden.

4. Verbanden met andere focusthema's

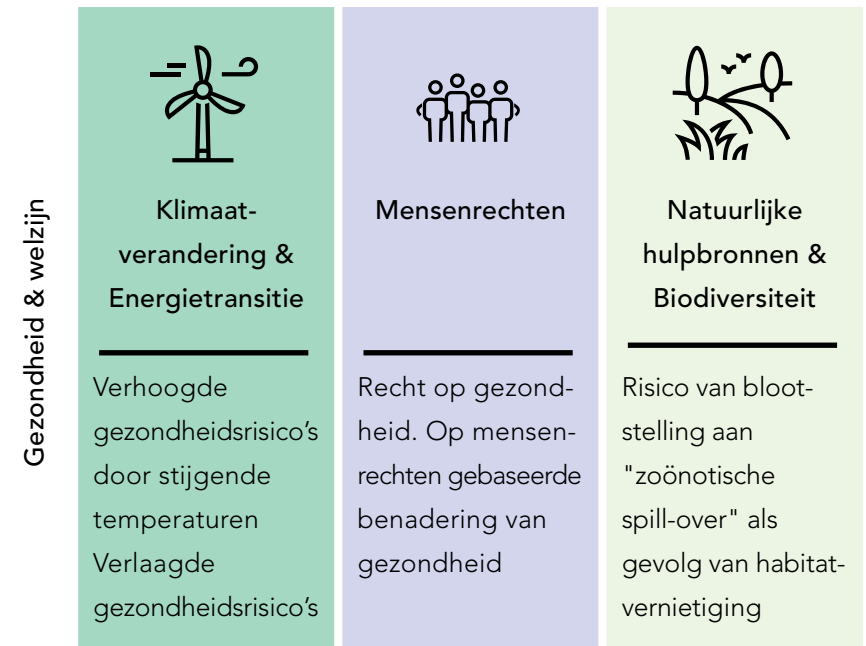
Onze duurzaamheidsstrategie en ons verantwoord beleggingsbeleid definiëren vier focusthema's: klimaatverandering & de energietransitie, biodiversiteit & natuurlijke hulpbronnen, gezondheid & welzijn en mensenrechten. Deze focusthema's zijn nauw met elkaar verbonden, en ontwikkelingen binnen de focusthema's dwingen elkaar af – d.w.z. verbeteringen in een van de thema's zullen vaak bijdragen aan verbeteringen in de andere thema's.

Gezondheid en welzijn worden rechtstreeks beïnvloed door klimaatverandering. Stijgende temperaturen en extreme weersomstandigheden verhogen het risico op hittegerelateerde ziekten, zoals aandoeningen van de luchtwegen, maar ook op voedselonzekerheid en schaarste aan schoon drinkwater. Klimaatoplossingen die vervuiling verminderen, zoals schonere energiebronnen, helpen op hun beurt bij het aanpakken van grote gezondheidsrisico's zoals luchtvervuiling, die jaarlijks verantwoordelijk is voor miljoenen vroegtijdige sterfgevallen².

Er zijn veel verbanden tussen biodiversiteit en gezondheid en welzijn. Habitatvernietiging brengt mensen en wilde dieren dicht bij elkaar, waardoor het risico op blootstelling aan 'zoönotische spill-over' toeneemt. Deze treedt op wanneer ziekteverwekkers — bacteriën of virussen die ziekten veroorzaken — van dieren op mensen overspringen³. De Covid-19 pandemie is het grootste voorbeeld daarvan in de recente geschiedenis.

Het focusthema gezondheid en welzijn is ook nauw verbonden met het focusthema mensenrechten. Veel mensenrechten hebben te maken met gezondheid, zoals het recht op de hoogst haalbare standaard van lichamelijke en geestelijke gezondheid. Bovendien heeft de VN een op mensenrechten gebaseerde benadering van gezondheid geformuleerd die de groeiende mondiale ongelijkheden op gezondheidsgebied aanpakt.

De volgende infographic visualiseert hoe we gezondheid en welzijn niet alleen zien als een apart focusthema, maar ook als een transversaal thema.

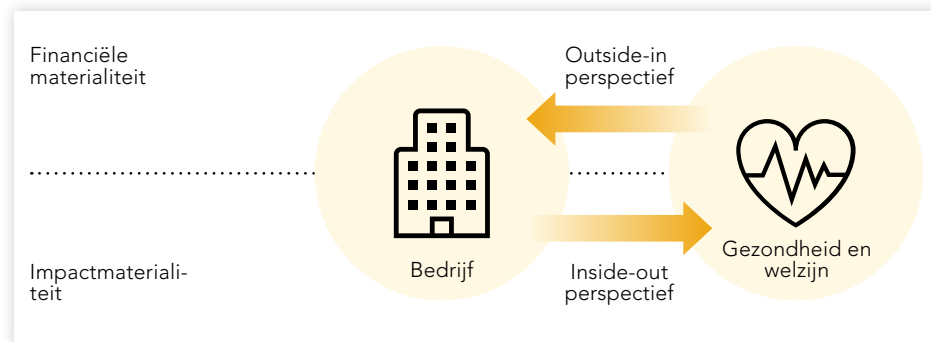

² Bron: WHO factsheet, Climate change and health

³ Bron: WHO factsheet, Biodiversity and health

5. Risico's en effecten binnen onze portefeuille

Gezondheidsrisico's en -effecten kunnen vanuit twee invalshoeken worden bekeken, zoals blijkt uit onderstaande infographic: 1) financiële risico's in verband met gezondheidskwesties voor bedrijven waarin wordt geïnvesteerd ('outside-in'-perspectief) en 2) risico's voor mensen wier gezondheid en welzijn (mogelijk) wordt geschaad door bedrijfspraktijken ('inside-out'-perspectief).

Financiële risico's (Outside-in perspectief)

Gezondheid hangt samen met economische ontwikkeling. Elk jaar kost een slechte gezondheid zo'n 15 procent van het mondiale bbp in de vorm van vroegtijdige sterfgevallen en het verloren productiviteitspotentieel van werknemers⁴. Vermijdbare risicofactoren zijn onder andere ongezonde voeding, roken van tabak, overmatig alcoholgebruik, banen en huisvesting van slechte kwaliteit en luchtvervuiling.

Gezondheid en toegang tot gezondheidszorg zijn niet gelijk verdeeld en houden nauw verband met sociaal-economische ongelijkheden, ook in veel ontwikkelde landen⁵.

Gezondheidskwesties zoals chronische aandoeningen, infectieziekten en vervuiling stellen beleggers en veel van de bedrijven in beleggingsportefeuilles bloot aan een verhoogd en te voorkomen financieel risico⁶. Als onderdeel van a.s.r., een verzekeraar die ook zorgverzekeringen aanbiedt, worden wij zelf ook direct blootgesteld aan financiële risico's in verband met stijgende zorgkosten.

Het risiconiveau zal naar verwachting toenemen voor bedrijven die negatieve gevolgen voor de gezondheid hebben. Consumententrends verschuiven naar gezondere producten, en bedrijven worden verantwoordelijk gehouden voor slechte gezondheidsprestaties van hun producten. Overheidsregulering van bedrijven met betrekking tot het thema gezondheid neemt wereldwijd toe. Bedrijven die niet veranderen, lopen dus het risico financieel afgestraft te worden, wat de aandeelhouderswaarde kan doen dalen.

⁵ Bron: 'Health for Everyone? Social Inequalities in Health and Health Systems', OECD Health Policy Studies.

⁶ Bron: Global Risk Report, World Economic Forum, 2024.

⁴ Bron: Long-term Investors in People's Health (LIPH).

We beschouwen een slechte gezondheid ook als een systeemrisico voor de economie en het financiële systeem, zoals we in extreme mate hebben gezien tijdens de COVID19-pandemie. Dergelijke pandemieën kunnen zich opnieuw voordoen en kunnen nog grotere gevolgen hebben voor de wereldeconomie en het financiële systeem. Antimicrobiële resistentie is een ander probleem dat vaak wordt aangeduid als een systeemrisico. Het maakt infecties moeilijker te behandelen en maakt andere medische procedures en behandelingen – zoals chirurgie, keizersneden en chemotherapie ter behandeling van kanker – veel riskanter. Dit resulteert in de behoefte aan duurdere en intensievere zorg, beïnvloedt de productiviteit van patiënten of hun zorgverleners door langdurig ziekenhuisverblijf en schaadt de productiviteit van de landbouw⁷.

Effecten (Inside-out perspectief)

Gezondheid en welzijn omvatten een breed scala aan onderwerpen, variërend van schade door tabak of alcohol tot anti-microbiële resistentie, en van luchtvervuiling tot geestelijke gezondheidsproblemen in verband met het gebruik van sociale media. Bedrijven kunnen de gezondheid en het welzijn op verschillende manieren beïnvloeden⁸:

- A. Als werkgever (impact op de gezondheid van directe en indirecte werknemers)
- B. Via de goederen en diensten die ze produceren en/of verkopen (impact op consumenten)
- C. Door hun invloed op de omgeving waarin ze opereren (impact op gemeenschappen)

De meeste bedrijven hebben stevige maatregelen genomen met betrekking tot A) het beheren van de gezondheid van hun eigen werknemers, gedreven door enerzijds de arbeidsregelgeving en anderzijds een positieve business case. De impact van bedrijven op de gezondheid van indirecte werknemers, waaronder werknemers in de toeleveringsketen, is een verantwoordelijkheid die veel bedrijven ook zijn gaan beheren⁹.

Hoewel verre van perfect is impact op gemeenschappen (C) ook een gebied dat veel bedrijven al geruime tijd beheren, vooral als gevolg van milieuvorschriften. We zien echter dat er momenteel nieuwe risico's op dit gebied worden geïdentificeerd, zoals het gebruik van PFAS en glyfosaat. Het is mogelijk dat de huidige regelgeving niet volstaat om deze risico's te beheren. Daarom houden we deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en passen we ons standpunt waar nodig aan.

In onze aanpak van gezondheid en welzijn focussen we op B: de impact van bedrijven via de goederen of diensten die ze produceren en/of verkopen. We zien dat dit een gebied is dat momenteel minder ontwikkeld is bij veel bedrijven, waar bedrijven negatief geraakt zouden kunnen worden door een strenger overheidsbeleid en waar – in het algemeen – de meeste ruimte voor verbetering is.

⁷ Bron: Factsheet Antimicrobial resistance, WHO.

⁸ Bron: 'Investor Guide on Health: A resource from the Long-term Investors in People's Health initiative', ShareAction.

⁹ Waar dit minder of niet het geval is, wordt dit gezien als mensenrechtenrisico. Hoe we deze risico's identificeren en beheren staat beschreven in onze Position paper over mensenrechten (link).

Om onze aanpak verder te focussen voerden we een prioriteringsproces uit, waarbij we gebruik maakten van extern onderzoek en externe begeleiding, in combinatie met ESG-gegevens uit onze portefeuille, om prioritaire sectoren en problemen in onze portefeuille te identificeren om ons op te concentreren:

1. de (sub)sectoren in onze portefeuille met een aanzienlijke impact op de gezondheid (zowel positief als negatief);
2. onze blootstelling aan deze (sub)sectoren;
3. de gezondheidskwesties (met betrekking tot de goederen en diensten die zij produceren en/of verkopen) die in deze (sub)sectoren het meest materieel zijn.

Dit proces heeft ons geleid naar twee sectoren en twee gezondheidskwesties waarop we ons concentreren in onze aanpak van gezondheid en welzijn. De geprioriteerde problemen en sectoren worden hieronder kort beschreven. Details over hoe we deze risico's beperken door uitsluitingen (geen schade toebrengen) en active ownership (verandering stimuleren) worden beschreven in het volgende hoofdstuk (zie paragraaf 6.1 en 6.2).

Voedings- en drankensector (waaronder basisconsumptiegoederen¹⁰, detailhandel¹¹ en de 'out-of-home'-sector¹²): gezonde en voedzame voeding
Voeding is belangrijk omdat het een aanzienlijke impact heeft op de gezondheid en het welzijn van individuen, gemeenschappen en samenlevingen.

¹⁰ Basisconsumptiegoederen verwijst naar bedrijven die producten maken die door de consument als essentieel worden beschouwd.

¹¹ Retail verwijst naar bedrijven die goederen via winkels, op internet enz. aan het publiek verkopen.

¹² Out-of-home verwijst naar afhaalcafés, restaurants en maaltijdbezorgers.

Slechte voeding veroorzaakt wereldwijd meer ziekte dan lichamelijke inactiviteit, alcohol en roken samen¹³. Volgens de WHO is obesitas wereldwijd bijna verdrievoudigd sinds 1975 en heeft dit aanzienlijke economische gevolgen.

Producten met veel vet, suiker en zout zijn gemakkelijk verkrijgbaar en worden sterk gepromoot, terwijl gezonde alternatieven vaak minder betaalbaar zijn of helemaal ontbreken. Tegelijkertijd is ondervoeding nog steeds wijdverbreid en treft dit meer dan twee miljard mensen. Ondervoeding verwijst naar tekorten aan energie, eiwitten of micronutriënten zoals ijzer, jodium en zink. Bedrijven die voedsel en dranken produceren, op de markt brengen, in de detailhandel verkopen en serveren spelen een belangrijke rol in de voeding van mensen. Ze kunnen bijvoorbeeld schadelijke toevoegingen zoals het vet-, suiker- en zoutgehalte van (ultra- of sterk) bewerkte voedingsmiddelen verminderen¹⁴ en/of de hoeveelheid groenten en fruit in verpakte en bewerkte voedingsmiddelen vergroten. Ze kunnen er ook voor zorgen dat gezonde en voedzame opties beschikbaar en betaalbaar zijn voor alle consumenten, vooral voor mensen met een laag inkomen. In onze portefeuille houden we ons bezig met basisconsumptiegoederen en richten we ons op die bedrijven waar we de meeste invloed hebben (op basis van factoren zoals de omvang van de blootstelling).

Bijzonder aandachtsgebied: verslavende consumptiegoederen

Alcohol, tabak en bepaalde drugs zijn voorbeelden van consumptiegoederen waarvan al lang bekend en bewezen is dat ze een hoog risico op verslaving en ernstige schade voor de gezondheid van de consument met zich meebrengen. Wettelijke beperkingen, zoals leeftijdsbeperkingen voor het kopen van alcohol, zijn daarom in veel landen over de hele wereld ingevoerd.

Regulering heeft zeker een dempend effect, maar tabaks-, alcohol- en drugsverslaving blijven bestaan. Dit wordt deels veroorzaakt door productinnovatie door producenten, zoals de introductie van vapes ter vervanging van sigaretten. Toezichhouders reageren langzaam op deze innovaties. Bovendien hebben recente wetenschappelijke studies aangetoond dat er meer verslavende consumptiegoederen zijn, zoals toevoegingen in ultrabewerkt voedsel (bv. suiker, zout en vet), die even verslavend kunnen zijn (Lustig, R.H., Ultra processed Food: Addictive, Toxic, and Ready for Regulation. *Nutrients*. 2020). Er zijn echter (nog) geen wettelijke beperkingen gesteld aan het gebruik of de verkoop van deze producten.

We volgen de ontwikkelingen op het gebied van productinnovatie, wetenschappelijke kennis en maatschappelijke sentimenten met betrekking tot verslavende consumptiegoederen op de voet om ervoor te zorgen dat ons beleid en onze aanpak up to date en in lijn met de verwachtingen van stakeholders zijn.

¹³ Bron: Investor Expectations on Nutrition, Diets & Health, Access to Nutrition initiative.

¹⁴ Ultra- of sterk bewerkte voedsel verwijst naar voedsel dat voornamelijk wordt bereid uit extracties van stoffen, zoals vetten, zetmeel, toegevoegde suikers en gehydrogeneerde vetten. Ze kunnen ook additieven zoals kunstmatige kleuren en smaken of stabilisatoren bevatten. Voorbeelden van deze voedingsmiddelen zijn diepvriesmaaltijden, frisdranken, hotdogs en vleeswaren, fastfood, verpakte koekjes, gebak en zoute snacks.

Farmaceutische bedrijven: toegang tot geneesmiddelen en vaccins

Onrechtvaardige distributie van vaccins tijdens de COVID-19-pandemie heeft duidelijk aangetoond aan de wereld wat een lange weg we nog te gaan hebben om ervoor te zorgen dat alle mensen, waar ze ook wonen, toegang heeft tot medicijnen wanneer ze die nodig hebben. Naar schatting twee miljard mensen hebben geen toegang tot geneesmiddelen en vaccins, en meer dan 5 miljoen kinderen jonger dan vijf jaar sterven elk jaar, meestal door vermijdbare en behandelbare oorzaken¹⁵. Een slechte toegang tot geneesmiddelen vermindert de productiviteit, wat resulteert in economische verliezen, en vermindert de veerkracht tegen schokken zoals pandemieën en klimaatverandering. Farmaceutische bedrijven produceren bijna alle geneesmiddelen die vandaag de dag beschikbaar zijn. Zij spelen een belangrijke rol bij het vergroten van de toegang tot geneesmiddelen door het doen van onderzoek naar en het ontwikkelen van nieuwe geneesmiddelen (waaronder geneesmiddelen die gericht zijn op kinderen en ziekten die voornamelijk bevolkingen in lage- en middeninkomenslanden treffen) en door het bepalen van de prijsstelling en daarmee de toegankelijkheid van geneesmiddelen. Maar ze beïnvloeden de toegang en betaalbaarheid ook op andere manieren (bv. in verband met patentaanvragen, licentiëring, donatieprogramma's).

¹⁵ Bron: Access to Medicine Foundation.

6. Onze aanpak

Ons verantwoord beleggingsbeleid is gebaseerd op drie belangrijke beleidsdoelstellingen die ons streven om bij te dragen aan een betere wereld ondersteunen: het verminderen van schade, het stimuleren van verandering en het creëren van positieve impact. We maken gebruik van verschillende tools om deze beleidsdoelstellingen te realiseren. Deze tools omvatten uitsluitingen, active ownership (engagement en stemmen) en impactinvesteren. Vaak combineren we deze tools zo dat ze elkaar versterken. Met onze aanpak op het gebied van gezondheid en welzijn willen we bijdragen aan SDG 3 (Goede gezondheid en welzijn).

schade verminderen

verandering stimule-

impact creëren

6.1 Schade verminderen

We gebruiken uitsluitingsregels om te voorkomen dat geld van onze klanten wordt geïnvesteerd in activiteiten die mensen ernstige en herhaaldelijke schade berokkenen. Deze regels zijn van toepassing op alle beleggingen die intern worden beheerd voor onze klanten. Dit omvat zowel beleggingen via de gepoolde fondsen die we aanbieden als beleggingen op aparte rekeningen die op maat voor klanten worden beheerd.

Voor aparte rekeningen zijn we bereid om strengere uitsluitingsregels toe te passen dan die welke in ons beleid zijn vastgelegd als klanten daarom vragen. We laten klanten echter niet kiezen voor minder strenge uitsluitingsregels.

Uitgesloten bedrijven

We zijn het eens geworden over de volgende uitsluitingsregels in verband met gezondheid en welzijn. Omwille van de transparantie nemen we ook de relevante meetgegevens mee die we gebruiken bij het screenen van investeringen in verband met deze regels.

Uitsluitingsregel	Meetgegevens
Geen investeringen in bedrijven die tabaksproducten produceren en distribueren	Bedrijven die tabak en tabaksproducten produceren
	Bedrijven die >10% van hun omzet halen uit de distributie van tabak
Geen investeringen in bedrijven die actief zijn in de gokindustrie	Bedrijven die actief zijn in de gokindustrie

Naast deze uitsluitingsregels kunnen ook andere uitsluitingsregels, zoals de uitsluiting van bedrijven die de beginselen van het Global Compact van de VN inzake het milieu schenden, worden beschouwd als gerelateerd aan het thema gezondheid en welzijn (bijvoorbeeld chemische lozingen). Voor een volledig overzicht van onze uitsluitingsregels verwijzen we naar ons verantwoord beleggingsbeleid.

6.2 Verandering stimuleren

Active ownership houdt in dat we onze invloed gebruiken om de bedrijven waarin we beleggen namens onze klanten aan te moedigen om rekening te houden met gezondheidseffecten. Dit doen we door met hen een engagementsdialoog aan te gaan om onze zorgen en verwachtingen te benadrukken. Ons doel is om een constructieve partner te zijn die kan bijdragen aan hun succes op lange termijn en tegelijkertijd de overgang naar een duurzamere en inclusievere wereld kan stimuleren. Waar we stemrecht hebben, oefenen we dat uit op een manier die onze engagementactiviteiten versterkt.

Engagement

Engagement is een belangrijk onderdeel van onze strategie van active ownership. Op dit moment maken we gebruik van een externe engagementdienstverlener om met een groot aantal bedrijven waarin wordt geïnvesteerd in te gaan op een breed scala aan ESG-onderwerpen en controverses (d.w.z. niet beperkt tot onze vier focusthema's). Specifiek voor gezondheid en welzijn hebben we twee sectoren aangewezen als prioriteiten voor onze interne activiteiten op het gebied van active ownership, op basis van de resultaten van ons meest recente prioriteringsproces, zoals beschreven in paragraaf 5. Deze engagementen kunnen bilateraal plaatsvinden of binnen samenwerkingsinitiatieven. Naast engagement met bedrijven in deze twee sectoren kunnen we ook ad hoc beslissen over engagementen met bedrijven in andere sectoren.

Voedings- en drankensector (waaronder basisconsumptiegoederen, detailhandel en de 'out-of-home'-sector): gezonde en voedzame voeding

Ons engagement met bedrijven in de voedings- en drankensector is gericht

op de ontwikkeling en implementatie van een strategie om de negatieve gezondheidseffecten van door deze bedrijven geproduceerde of verkochte voedingsproducten te minimaliseren (en mogelijk de positieve effecten te maximaliseren). Dit doen we deels in sectorinitiatieven in de vorm van een gezamenlijk engagementprogramma, deels in bilaterale engagementtrajecten die we zelfstandig uitvoeren en deels via een externe aanbieder van engagementdiensten.

We hebben onze verwachtingen gebaseerd op bestaande engagementinitiatieven, zoals HEAL (een coöperatief engagementinitiatief dat we samen met andere investeerders hebben opgezet) en de beleggersverwachtingen van het Access to Nutrition Initiative.

Onze verwachtingen kunnen als volgt worden samengevat:

- ✓ Publiekelijk de verantwoordelijkheid erkennen om gezondere opties te bieden.
- ✓ Beschikken over een beleid of strategie voor gezonde voeding.
Dit beleid/deze strategie moet duidelijke doelstellingen bevatten voor het vergroten van het aantal gezonde producten.
- ✓ Governance- en beheersystemen invoeren die zorgen voor de implementatie van een uitgebreid voedingsbeleid/-strategie.
- ✓ Ontwikkelen van een plan om (meer) betaalbare en toegankelijke gezonde voedings- en drankproducten te leveren aan alle consumenten in alle markten.
- ✓ Ontwikkelen van een publiek verantwoord marketingbeleid dat gekoppeld is aan voeding, met inbegrip van de verbintenis om kinderen niet te behandelen als doelgroep voor ongezonde producten en maaltijden.
- ✓ Transparantie: verslag uitbrengen over de voortgang van de gestelde doelen voor gezond aanbod en/of producten.

Farmaceutische bedrijven: toegang tot geneesmiddelen en vaccins

Onze engagementen met farmaceutische bedrijven richten zich op het verbeteren van de toegang tot medicijnen en vaccins voor kansarme en kwetsbare mensen.

Dit doen we vooral in de vorm van een gezamenlijk engagementprogramma dat wordt gecoördineerd door de Access to Medicine Foundation.

Onze verwachtingen kunnen als volgt worden samengevat:

- ✓ Duidelijke en meetbare doelstellingen, doelen en streefdoelen voor het verbeteren van de toegang tot geneesmiddelen en vaccins ontwikkelen en publiceren.
- ✓ De beloning van leidinggevenden koppelen aan beleid dat de toegang tot geneesmiddelen en vaccins verruimt.
- ✓ Inspanningen leveren om het bereikte aantal patiënten te meten en te rapporteren.
- ✓ Rekening houden met toegang tijdens de onderzoeks- en ontwikkelingsfase van geneesmiddelen en vaccins.
- ✓ Alleen of in samenwerking met andere actoren de onderzoeksinspanningen voor nieuwe ziekten of ziekten waarvoor geen wetenschappelijke behandeling bestaat, stimuleren.
- ✓ De informatieverstopping over de relatie tussen octrooi en toegang voor patiënten verbeteren.
- ✓ Per ziektecategorie de uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling, productie en vervaardiging, en marketing van geneesmiddelen en vaccins bekendmaken.

Stemmen

Waar we stemrecht hebben, oefenen we dat uit op een manier die onze engagementactiviteiten versterkt. We stemmen in het algemeen voor sociale en milieuvorstellen die gericht zijn op het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen en tegelijkertijd de waarde voor aandeelhouders en stakeholders op de lange termijn vergroten.

Met betrekking tot voorstellen die specifiek betrekking hebben op gezondheid en welzijn volgen we de richtlijnen van onze stemdienstverlener¹⁶ en stemmen we in het algemeen voor aandeelhoudersvoorstellen die:

- ✓ Bedrijven verzoeken om beleid, activiteiten en initiatieven inzake de veiligheid van consumentenproducten in te voeren of hierover te rapporteren.
- ✓ Bedrijven vragen om te rapporteren over de haalbaarheid van het verwijderen of vervangen door veiligere alternatieven van alle "schadelijke" ingrediënten die in producten van het bedrijf worden gebruikt.
- ✓ Bedrijven uit de financiële sector vragen om hun investeringen in tabaksbedrijven stop te zetten.
- ✓ Farmaceutische bedrijven vragen om een rapport op te stellen over geneesmiddelenprijzen en/of een formeel beleid inzake geneesmiddelenprijzen vast te stellen.
- ✓ Farmaceutische bedrijven oproepen om een beleid te ontwikkelen om betaalbare hiv-, aids-, tuberculose- en malariamedicijnen te leveren aan landen in het mondiale zuiden.

¹⁶ ISS: SRI-richtlijnen voor stemmen bij volmacht 2024.

6.3 Positieve impact creëren

Impactinvesteren is een andere manier waarop we onze gezondheids- en welzijnsambities waarmaken. We kijken naar bedrijven, projecten en organisaties die met hun producten en diensten een positieve bijdrage willen leveren aan een of meer maatschappelijke uitdagingen in verband met gezondheid en welzijn. Investerings worden beoordeeld op een heldere verandertheorie (Theory of Change), intentionaliteit en meetbare impact. Impactinvesteringen in gezondheid en welzijn kunnen een kleiner deel van onze impactportefeuille vertegenwoordigen in termen van geïnvesteerd kapitaal, maar in termen van impact beschouwen we deze investeringen als een zeer belangrijke bijdrage aan onze doelstellingen.

Als algemene doelstelling streven we ernaar bij te dragen aan de preventie van gezondheids- en welzijnsgerelateerde maatschappelijke problemen en de toegang tot hoogwaardige, betaalbare en duurzame gezondheidszorg te verbeteren. We geven de voorkeur aan investeringen die ook gericht zijn op kwetsbare en/of kansarme mensen. We hebben drie doelgebieden geïdentificeerd die bijdragen aan deze algemene doelstellingen, waaronder een aantal niet-uitputtende voorbeelden van activiteiten die we beschouwen als impactinvesteringen binnen deze doelgebieden.

Effectieve en efficiënte gezondheidszorg is ons eerste doelgebied. Effectieve gezondheidszorg omvat investeringen in innovatie van (nieuwe) behandelings- en gezondheidstechnologieën, zoals curatieve celtherapieën tegen kanker, maar ook gezondheidsoplossingen die de administratieve last voor gezondheidsprofessionals verlichten. Wij geloven dat in een wereld met een groeiende en steeds ouder wordende bevolking een effectievere en

efficiëntere gezondheidszorg essentieel is om de samenleving en de economie te laten gedijen. Daarom bevat de impactportefeuille van a.s.r. een aantal initiatieven op het gebied van life science en gezondheidszorg, zoals bedrijven die in verschillende fasen van hun levenscyclus nieuwe geneesmiddelen, behandelingen of medische hulpmiddelen ontwikkelen. Deze impactinvesteringen ondersteunen ook de doelstellingen van a.s.r. als zorgverzekeraar.

Het tweede doelgebied is **preventie van gezondheidsproblemen**.

Vroegtijdige interventie of opsporing is zeer belangrijk voor het succesvol voorkomen of beheren van gezondheidsproblemen. Investerings in preventie helpen de prevalentie van (chronische) ziekten te verminderen, dure ziekenhuisopnames te vermijden, de last voor medische faciliteiten te minimaliseren en de uitgaven voor de gezondheidszorg te verlagen. Het belangrijkste is dat ze ook de levenskwaliteit van patiënten verbeteren. We geloven dat investeren in preventie cruciaal is om toekomstige uitdagingen in de gezondheidszorg aan te kunnen pakken en duurzame, toegankelijke zorg voor iedereen te kunnen garanderen. De activiteiten die wij financieren omvatten investeringen in nieuwe gezondheidstechnologieën, die worden gebruikt voor preventie of vroegtijdige opsporing. Voorbeelden zijn diagnostische thuistests en hulpmiddelen die mensen kunnen gebruiken voor het bijhouden en analyseren van diverse gezondheidsmetingen. We beschouwen investeringen in levensstijlgerelateerde activiteiten ook als investeringen die bijdragen aan dit doelgebied, zoals gezonde voedselproductie, die de gezondheid verbetert door voeding en die bijdraagt aan de toegang tot gezondere voedingskeuzes.

Ons derde doelgebied is **toegankelijke gezondheidszorg**. Investerings in toegankelijke en betaalbare gezondheidszorg overbruggen verschillen in toegang tot gezondheidszorg, verminderen ongelijkheden op gezondheidsgebied en kunnen dure spoedbehandelingen voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van nieuwe ziekenhuizen, de verbetering van bestaande ziekenhuizen, de ontwikkeling van biotechnologisch vastgoed, de ontwikkeling van huisvesting voor senioren met gezondheidsdiensten en de ontwikkeling van gezondheidsklinieken, medische kantoorgebouwen, faciliteiten voor geestelijke gezondheidszorg en faciliteiten voor verslavingsbehandeling. We zoeken vooral naar investeringen die ook toegankelijk zijn voor kwetsbare mensen of die gemeenschappen in achterstandswijken dienen. Deze investeringen kwalificeren als impactinvesteringen doordat ze zowel financiële rendementen als meetbare sociale voordelen leveren, gezondheidsresultaten verbeteren, ongelijkheden verminderen en de levenskwaliteit van patiënten en gemeenschappen verbeteren.

7. Doelstellingen

De volgende doelstellingen zijn ontwikkeld om onze voortgang in relatie tot onze ambities op het gebied van gezondheid en welzijn te sturen en te monitoren:

- 1) Verandering stimuleren:
 - a. Voor eind 2027 in gesprek gaan met relevante bedrijven binnen onze portefeuille die actief zijn in de voedings- en drankensector, met als doel een strategie te ontwikkelen en te implementeren om de gezondheidseffecten van hun producten te verbeteren.
 - b. Voor eind 2027 in gesprek gaan met relevante bedrijven binnen onze portefeuille die actief zijn in de farmaceutische sector, met als doel de toegang tot geneesmiddelen en vaccins te verbeteren.
- 2) Positieve impact creëren: Ten minste 10% impactinvesteringen, als percentage van het voor eigen rekening beheerde vermogen en het intern beheerde vermogen van gelieerde ondernemingen, uiterlijk in 2027. Ten minste 2 miljard euro hiervan wordt toegewezen aan sociale impact – gekoppeld aan de thema's gezondheid & welzijn en mensenrechten.

8. Monitoring en rapportage

Dit document beschrijft de positie en activiteiten op het gebied van gezondheid en welzijn voor onze investeringen, en als zodanig zullen we regelmatig inzicht verschaffen in de voortgang van onze doelstellingen door middel van onze regelmatige periodieke prestatie monitoring en rapportage.

We volgen de voortgang van onze bilaterale engagementen met behulp van een interne mijlpaalbenadering. Deze benadering biedt een duidelijk kader voor de verantwoordingsplicht en helpt ons bij het communiceren van onze vooruitgang aan stakeholders. Al onze engagementen worden halfjaarlijks gerapporteerd via een engagementrapportage. Stemmen wordt continu gemonitord via ons online stembord en wordt gerapporteerd in een jaarlijks stemverslag. Uitgesloten bedrijven worden twee maal per jaar gepubliceerd en uitgesloten landen jaarlijks. Alle informatie is te vinden op de website van a.s.r. vermogensbeheer.

9. Gerelateerde documenten

Dit document maakt deel uit van een raamwerk van documenten die vorm geven aan de manier waarop we investeren, zorgen voor afstemming op onze beleggingsovertuigingen en bijdragen aan onze duurzaamheidsstrategie. Het raamwerk omvat een aantal specifieke documenten, die in onderstaande tabel worden samengevat. Deze documenten zijn [hier](#) terug te vinden op de website van a.s.r. vermogensbeheer.

Document	Doel
Duurzaamheidsstrategie van a.s.r. vermogensbeheer	Dit verklaart onze duurzaamheidsstrategie en bepaalt onze strategische ambitie op lange termijn. Het definieert een aantal doelstellingen en focusthema's die onze benadering van investeren vormgeven. Deze worden genoemd en verder uitgewerkt in het verantwoord beleggingsbeleid van a.s.r. vermogensbeheer.
verantwoord beleggingsbeleid van a.s.r. vermogensbeheer	Dit legt uit hoe we investeren op een manier die bijdraagt aan onze duurzaamheidsstrategie en onze beleidsdoelstellingen. Het legt uit hoe we verschillende tools gebruiken om deze doelstellingen te bereiken en definieert minimumvereisten waaraan investeringen moeten voldoen. Het definieert ook onze verwachtingen en eisen ten aanzien van externe beleggingsbeheerders wanneer we deze aanstellen om een deel van het vermogen van onze klanten te beheren.

Document	Doel
Uitsluitingslijst voor bedrijven	Deze lijst geeft een overzicht van de bedrijven die we hebben uitgesloten van ons beleggingsuniversum. Deze bedrijven worden geselecteerd op basis van uitsluitingsregels en criteria die zijn gedefinieerd in het verantwoord beleggingsbeleid van a.s.r. vermogensbeheer.
Uitsluitingslijst voor landen	Deze lijst geeft een overzicht van de landen die we hebben uitgesloten van ons beleggingsuniversum. Deze landen worden geselecteerd op basis van uitsluitingsregels en criteria die zijn gedefinieerd in het verantwoord beleggingsbeleid van a.s.r. vermogensbeheer.
Position paper Klimaat & Energietransitie	Geeft nadere uitleg over hoe we onze investeringen willen afstemmen op de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs en hoe we de overgang naar een netto-nulwereld willen vergemakkelijken met onze beleggingsbeslissingen. Het specificeert de verschillende doelen die we hebben gesteld en legt uit hoe we deze willen bereiken met de tools die zijn beschreven in het verantwoord beleggingsbeleid van a.s.r. vermogensbeheer.

Document	Doel
Position paper Biodiversiteit & Natuurlijke Hulpbronnen	Geeft nadere uitleg over hoe we biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen opnemen in onze beleggingsbeslissingen om onze beleidsdoelstellingen te bereiken. Het specificeert de verschillende doelen die we hebben gesteld en legt uit hoe we deze willen bereiken met de tools die zijn beschreven in het verantwoord beleggingsbeleid van a.s.r. vermogensbeheer.
Position paper Gezondheid & Welzijn (dit document)	Geeft nadere uitleg over hoe we gezondheid en welzijn opnemen in onze beleggingsbeslissingen om onze beleidsdoelstellingen te bereiken. Het specificeert de verschillende doelen die we hebben gesteld en legt uit hoe we deze willen bereiken met de tools die zijn beschreven in het verantwoord beleggingsbeleid van a.s.r. vermogensbeheer.
Position paper Mensenrechten	Geeft nadere uitleg over hoe we mensenrechten opnemen in onze beleggingsbeslissingen om onze beleidsdoelstellingen te bereiken. Het specificeert de verschillende doelen die we hebben gesteld en legt uit hoe we deze willen bereiken met de tools die zijn beschreven in het verantwoord beleggingsbeleid van a.s.r. vermogensbeheer.

Document	Doel
Screeningsrichtlijnen van a.s.r. vermogensbeheer	Geeft nadere uitleg over hoe we de ESG-prestaties en -praktijken van bedrijven analyseren aan de hand van ESG-gegevens en algemene ESG-scores van externe ESG-researchleveranciers. De output van het screeningproces wordt op een aantal manieren gebruikt, zoals voor het bepalen van welke bedrijven we moeten uitsluiten in lijn met de uitsluitingsregels van a.s.r. vermogensbeheer of voor het identificeren van de bedrijven die de beste ESG-score hebben in hun sector.
Stembeleid	Geeft uitleg over hoe a.s.r. vermogensbeheer aandeelhoudersstemrecht uitoefent namens haar klanten, waaronder ASR Nederland.
Raamwerk voor Impactinvesteren	Het Raamwerk voor Impactinvesteren vormt een aanvulling op het verantwoord beleggingsbeleid door zich specifiek te richten op de manier waarop we positieve sociale en milieu-impact willen creëren door middel van investeringen. Het beschrijft de vereisten waaraan individuele beleggingen moeten voldoen om als impact te kwalificeren en legt uit hoe we de resultaten meten en rapporteren die onze impactinvesteringen helpen creëren, en zorgt daarmee voor transparantie en verantwoording in onze aanpak.

α.s.r. vermogensbeheer

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asr.nl

ASR Vermogensbeheer N.V., KVK 30227237 Utrecht

50766_0925